

نسخه چاپی/خبرآنلاین

تاریخ: جمعه 11 اردیبهشت 1394 - 09:00:00 کد مطلب: 412645

سرویس خبری: بین الملل < دیپلماسی

موسویان از ایرادات ضعیف به توافق هسته‌ای می‌گوید: موضوع اصلی چیز دیگری است

سید حسین موسویان، عضو تیم سابق هسته‌ای که میهمان کافه خبر گروه بین‌الملل خبرآنلاین بود از خطراتی گفت که بر توافق هسته‌ای سایه افکنده و می‌تواند بالقوه آنرا تهدید کند.

زهرای خدایی: سیدحسین موسویان، عضو تیم پیشین هسته‌ای و سفیر اسبق کشورمان در آلمان روز چهارشنبه میهمان کافه خبر سرویس بین‌الملل خبرآنلاین بود و به سوالات حاضرین پیرامون چشم انداز مذاکره هسته‌ای، تشدید تیرگی روابط میان ایران و عربستان سعودی و ماهیت تغییر و تحولات پاسخ داد.

موسویان که به آینده مذاکرات خوش بین است، می‌گوید باید نیمه‌پر لیوان را ببینیم و تلاش کنیم تا آب را در آسیاب نتانیاهاو نریزیم. این دیپلمات کهنه کار وزارت خارجه برایمان تشریح کرد: اگر در بند جزئیات باقی بمانیم، جلو نرویم، مذاکره نکنیم و حق مان را نگیریم و مذاکرات را به بن بست بکشانیم، این همان چیزی است که رژیم صهیونیستی می‌خواهد.

سفیر اسبق کشورمان در آلمان در پاسخ به این سوال که:

برخی دلوایسان بر این باورند که در بیانیه‌ی لوزان آنچه ایران داده، در ازایش چیز کمتری دریافت کرده و اصولاً یکی از دلایل عدم انتشار فکت شیت‌ها نیز همین بوده است، گفت:

فکت شیت آمریکایی‌ها را که نگاه کنید، می‌بینید که تا اندازه‌ای جزئیاتی پیرامون تحریم را تشریح کرده است که واقعاً هنوز بر سر آنها توافق نشده بود. در اینکه آمریکایی‌ها درباره‌ی فکت شیت اشتباه کردند، تردیدی نیست. در اینکه فکت شیت آنها دقیق نبود، شکی نیست. مدعی نیستیم که فکت شیت آنها دروغ بود، شاید 90 درصد آنها نیز راست بوده باشد، اما دقیق نبود، به این دلیل که یک طرفه بوده و امتیازاتی را که داده بودند را کم‌رنگ جلوه دادند. در این هم شکی نیست. اما ذکر یک مسئله بسیار مهم است: **آمریکایی‌ها احساس می‌کردند که با این توافق، زلزله‌ای در واشنگتن رخ خواهد داد که دولت اوباما قادر به مقابله و مقاومت در برابر آن نخواهد بود.** به هر حال همان فکت شیت آمریکایی‌ها حاوی سه مطلب است:

***اول تحریم‌ها برداشته می‌شود**

*** دوم غنی‌سازی نیز پذیرفته می‌شود**

*** سوم آب سنگین اراک نیز پذیرفته می‌شود.**

در واقع سه خط قرمز اصلی آمریکا در مذاکرات شکسته شد.

موسویان می‌گوید: اصلاً به جزئیات کار نداشته باشید. در واقع در بیانیه لوزان باید به این موارد توجه شود. آمریکایی‌ها از خط قرمزشان که آب سنگین اراک بود کوتاه آمدند. مقاله هنری کیسینجر را پس از بیانیه دیدید؟ وی در آن گفته بود که همه خط قرمزهای آمریکا در مذاکره با آمریکا کنار رفت. آمریکایی‌ها به شکل دیگری به این مسائلی که شما بدان اشاره می‌کنید، نگاه می‌کنند. من در همان زمان فهمیدم که آمریکایی‌ها لازم دارند که همین مسئله را حفظ کنند. در واقع اگر شما هم در آمریکا بودید متوجه می‌شدید که آنها چاره‌ای نداشتند جز اینکه داده‌ها را کم رنگ جلوه دهند و گرفته‌ها را پررنگ کنند که منتقدان را منزوی کنند.

موسویان افزود: در هر حال همه توافقات اعم از ژنو، لوزان و توافق نهایی حاوی 4 نکته بسیار مهم است:

***اول** تحریمها برداشته می‌شود و این به نفع ماست

***دوم** تکنولوژی صلح آمیز که شامل آب سنگین، آب سبک، غنی سازی و سایر تکنولوژی‌های هسته‌ای طرف مقابل می‌پذیرد و این به نفع ماست.

***سوم** ما راست آزمایی را در حد بسیار بالایی می‌پذیریم.

***چهارم** ما محدودیتهایی را در یک دوره زمانی برای اینکه به جامعه جهانی ثابت کنیم که به دنبال بمب نیستیم می‌پذیریم.

اگر آمریکاییها غنی سازی را بپذیرند، که البته پذیرفتند برای اینکه بتوانند غرب، اسرائیل و جامعه خودشان را قانع کنند باید گرفته‌هایشان را پررنگ کنند و بگویند که ایران پذیرفته برای 5 تا 20 سال زیر 5% غنی می‌کند.

موسویان در ادامه پیرامون راستی آزمایی در پرونده هسته‌ای گفت: این راستی آزمایی بیانگر شفافیت و تثبیت این مسئله است که ایران به دنبال ساخت بمب هسته‌ای نیست و این فراتر از ان.پی.تی است. طبق ان پی تی ایران می‌تواند 100% غنی سازی کنید ولی اگر بخواهید اصل حق غنی سازی را در فضای بین المللی بگیرید و ادامه بدهید به طرف مقابل تان باید امتیاز و محدودیت هم بدهید تا ثابت کنید که به دنبال ساخت بمب هسته‌ای نیستید.

این دیپلمات اسبق وزارت خارجه پیرامون مهمترین نکته بیانیه لوزان افزود:

بحث پذیرفته شدن آب سنگین مسئله بسیار مهم بیانیه لوزان است. زمانی همین مسئله خط قرمز آمریکا بود. اصلاً نمی‌توانستید تصور کنید که این مسئله تا چه میزان آمریکا را عصبانی و نگران می‌کرد، خیلی‌ها در داخل کشور این روزها را ندیدند. در واقع وقتی اسم آب سنگین می‌آمد، آمریکایی‌ها صراحتاً می‌گفتند: **!Heavy Water? What are you talking about!**

اصلاً این مسئله آمریکایی‌ها را به هم می‌ریخت حال که آمریکا این مسئله را پذیرفته، ایران نیز پذیرفته که بازفرآوری برای 10 تا 15 سال نداشته باشد. برای اینکه راه ساخت بمب از این طریق بسته می‌شود. اگر بازفرآوری را نداشته باشید این مسئله ممکن نیست. آمریکا برای اقناع داخلی ناچار به بزرگنمایی توقف بازفرآوری شد.

موسویان در پاسخ به این سوال که: مصوبه جدید سنا آیا وضعیت را سخت تر نکرده است؟ گفت:

کار را سخت می‌کند. اما مطمئن باشید که در صورت توافق نهایی، این قراردادی نیست که کسی بتواند درباره آن آسوده خاطر باشد و بگوید که برای 15 تا 20 سال این مسئله به خوبی، کامل و دقیق اجرا خواهد شد. من مطمئنم که هر 5 ماه یکبار یک نفر، یک نارنجک زیر این قرارداد هوا می‌کند از لابی سعودی و لابی اعراب گرفته تا لابی اسرائیل.

اما توجه داشته باشید که اساس این بحث اصولاً این توافق نامه نیست. واقعیت اینست که در داخل کشور همه غرق در بندهای متن بیانیه هستند؛ اصلاً نگرانی طرف مقابل بندهای تکست نیست. آنهایی که مخالف این بیانیه هستند، بخشی از حاکمیت خود آمریکا است، لابی صهیونیست، لابی اعراب متخاصم و اپوزیسیون برانداز است. منافقین روزانه چندین آدم در استخدام کنگره دارند و در کنگره از ساعت 8 صبح تا 8 صبح کارت می‌زنند و کار می‌کنند.

جالب است که اگر یکی از ما به کنگره آمریکا برود و دو کلمه در دفاع از ایران حرف بزند، در داخل ایران، بسیاری چنان بلوایی می‌کنند که بیا و ببین. آمریکایی‌ها مشکلاتی از این دست ندارند و ماییم که نمی‌توانیم به راحتی حرف بزنیم.

عضو تیم سابق هسته‌ای در جواب این پرسش که: **نگرانی مخالفان طرف مقابل چیست؟** گفت:

اصولاً بحث توافق نیست؛ اینکه می‌گویید توافق خوب و بد؛ اصلاً بحث این نیست. بحث طرف مقابل اینست که اگر تحریم‌های ایران برداشته شود، اساس ساختار تحریم‌هایی که آمریکا در طول 35 سال با تمام ظرفیت برای نابودی جمهوری اسلامی و متحد کردن دنیا علیه کشورمان از هم فرو می‌پاشد. کاری ندارند که ایران می‌خواهد 5000 سانتریفیوژ داشته باشد و یا 10 هزار تا. اصلاً مسئله آنها این نیست. واقعاً مسئله آنها این نیست. در واقع می‌توان نگرانی مخالفان در چند بند خلاصه کرد:

آنها می‌گویند می‌خواهید تحریم‌ها علیه ایران را بردارید؟ غنی‌سازی و آب‌سنگین را هم بپذیرید؟ ولی هر امتیازی بگیرید باختید. دوم اینکه آنها می‌گویند می‌خواهید قدم بعدی را بردارید؟ برای مقابله با داعش با ایران همکاری کنید؟ می‌خواهید در حوزه سوریه با ایران همکاری کنید؟

اگر همکاری منطقه‌ای مشابه میان ایران و آمریکا شکل بگیرد اساس تغییر رژیم در ایران فرو می‌پاشد. اگر آمریکا که ایران را 35 سال دولت تروریسم می‌خواند، به جایی برسد که در منطقه با ایران همکاری کند و علیه تروریسمی که متحدان آمریکا پشت آن قرار دارند، متحد هم شوند، تصور کنید که در صورت وقوع این مسئله چه اتفاقی در صحنه بین‌الملل می‌افتد.

35 سال آمریکا، ایران را کشور حامی تروریسم خواند، حالا باید بیاید دست دراز کند به سمت سردار سلیمانی تا با تروریسمی بجنگد که پشت آن پول، سلاح و حمایت متحدین خود آمریکاست. قطعاً چنین همکاری همه‌ای این معادلات را به هم می‌ریزد. اصولاً دعوای آمریکایی‌ها چیز دیگری است. و ما داریم روی مواردی حساسیت نشان می‌دهیم که عجیب است.

موسویان با اشاره به حضورش در یکی از نشست‌های علمی در ایران گفت: من طی این اقامت کوتاه‌مدت در ایران، در یکی از نشست‌های دانشگاهی شرکت کردم، دیدم همه درباره تکست صحبت می‌کنند و گویی اصلاً کانتکستی در میان نیست. اصلاً نمی‌دانند که درباره چه داریم صحبت می‌کنیم. اصلاً نمی‌دانند که این توافق اندکی به نفع ما و کمی به نفع آنهاست و اگر شکل بگیرد چه اتفاقی قرار است بیفتد. اصلاً کسی دقت نمی‌کند که چرا اسرائیل اینقدر نگران است. تصور می‌کنید که برای ذخیره سوخت هسته‌ای ماست؟ تصور می‌کنید که نگرانی اسرائیل اینست؟

موسویان در پاسخ به این پرسش که که: "آیا لابی‌گری‌هایی که بدان اشاره کردید، می‌تواند توافق‌نهایی را تهدید کند؟" افزود:

ببینید، من می‌خواهم بگویم که ما نمی‌توانیم خودمان را گول بزنیم. به مردم هم نباید دروغ گفت. بگویم که حاکمیت آمریکا دو دسته شده است. یادمان نرود روزی آمریکا توانست اروپا را با خود متحد کند، چین، روسیه و هند را در کمپ خود بیاورد و هر تحریمی را علیه ایران تصویب کند و همه امضاء کردند. حالا در گروه پنج به علاوه یک اختلاف رخ داده است. میان اروپایی‌ها هم اختلاف افتاده است. فرانسه

یک ساز می زند و آلمان یک ساز می زند. بین آمریکا و اسرائیل نیز اختلاف افتاده است. داخل آمریکا نیز بر سر این مسئله اختلاف افتاده است. تصور کنید در چه شرایط دشوار و متحول شده ای در حال مذاکره هستیم. باور آن بسیار سخت است.

فشاری که از منطقه، لابی صهیونیستی و حتی جهان غرب در حال وارد آوردن است، غیرقابل تصور است. فشار از جهان غرب را هم باید مد نظر داشت. امروز اوپاما بسیار معتدل تر از فرانسویها ظاهر شده است. آیا شما تصور می کردید که روزی وزیر خارجه آمریکا به لندن برود، تا بتواند فرانسه را قانع کند؟ حرف من اینست که فشار بسیار زیادی در حال اعمال شدن است.

دعوا در ظاهر توافق هسته ای است. باطن دعوا اینست که در صورت برداشته شدن تحریم ها، ساختار آن فرو می ریزد. دوم اینکه آمریکا در حال وارد شدن به تعاملات منطقه ای با ایران در راستای ثبات و امنیت با ایران است. آنهم در حالیکه تاکنون این کشور را مخل امنیت و ثبات منطقه می دیده است.

شما اگر این گزارش جامعه اطلاعاتی آمریکا (که متشکل از 16 سازمان اطلاعاتی آمریکاست) را از سال 2001 تا 2014 مورد بررسی و مطالعه قرار دهید متوجه می شوید که از سال 2013 تا 2014 نگاهها تغییر کرده است. تا آن زمان همه تحلیل ها دال بر این بود که ایران منشأ تروریسم، بی ثباتی، هژمونی و ... است؛ اما در گزارشات سال 2013 و 2014 می بینید که گزارشات می گوید ایران مخالف سلفی گری، تروریسم و داعش است، ایران می خواهد از شیعیان حمایت کند اما ممکن است همین حمایت موجب جنگ فرقه ای شود. در واقع لحن گزارشات کاملاً تغییر کرده است.

سوم اینکه در صورت ورود ایران به تعاملات منطقه ای با آمریکا کل اساس و چارچوب تغییر رژیم به هم می ریزد و شرایط منطقه و آمریکا به گونه ای است که آمریکا نمی تواند شرایط را برگرداند.

سفیر اسبق کشورمان در آلمان که زمانی در شورای عالی امنیت ملی نیز خدمت کرده، در پاسخ به این سوال که: "انتخاب ایران در میان چیست؟" گفت:

تصور می کنید اگر نرویم و معامله نکنیم خوب است؟ این یعنی تثبیت سیاست تحریم در ایران. اگر نرویم و مذاکره و توافق نکنیم دقیقاً این همان چیزی است که نتانیاهو می خواهد.

حالت دوم اینست که آمریکا به عنوان دولت آمریکا توافق را امضا می کند. اروپا، چین و روسیه هم امضا می کنند. فرض می کنیم سنای آمریکا بعداً این توافق را به هم می ریزد. باید این فرض را در نظر داشت؟ در آن صورت چه اتفاقی می افتد؟ در صورت شکست این مسئله، اروپا، روسیه و چین دیگر با آمریکا توافق نمی کند و با آنها همکاری نمی کنند. پس آمریکا منزوی می شود. در صورتی که طرفهای مذاکره کننده بخواهند قاعده را به هم بریزند خودشان را منزوی می کنند.

از موسویان پرسیدیم این پرسش پیش می آید که آمریکا می خواهد چه کند؟ آیا در آن صورت تحریم ها ادامه خواهد یافت؟

و او پاسخ داد:

فرض را بر این بگذاریم که آمریکا تحریم را ادامه دهد. آیا این سناریو بهتر است یا اینکه کاری کنیم که همه کشورها متحد القول تحریم ها را نگه دارند. واقعیت اینست که در این مسئله ریسک هست. این هم با مخالفت شدید روبروست. حال که اوپاما هست، می تواند از قدرتش برای پیشبرد این مسئله استفاده کند. اما بعد از اوپاما مشخص نیست که چه کسی سکان دار خواهد بود.

موسویان در پاسخ به این سوال که: بدترین سناریو چه می تواند باشد؟ گفت:

بدترین سناریو اینست که آمریکا این توافق نامه را نقض کند. ایرادی ندارد؛ این دیگر قطعنامه سازمان ملل نیست و دنیا می‌تواند با ما کار کند؛ اگر آمریکا نمی‌خواهد می‌تواند با ما کار نکند. آمریکا منزوی می‌شود. آمریکا روزی همه سیاستها را اجرا می‌کرد که ایران را منزوی کند، اما اگر بخواهد این مسئله را نقض کند، خودش منزوی می‌شود.

اگر توافق صورت گیرد و آمریکا آنرا نقض کند، دیگر قادر نخواهد بود تحریمهای فرامرزی (Extra territorial) را اعمال کند. توجه داشته باشید که تمام تحریمهای فرامرزی آمریکا خلاف قوانین بین الملل است. برای اینکه قانون بین الملل بر قانون کنگره آمریکا مسلط می‌شود. شورای امنیت سازمان ملل تصویب می‌کند که تحریمها برداشته شود و تا زمانی که ایران به تعهداتش دقیق عمل کند، آمریکا منزوی باقی بماند.

موسویان در پاسخ به این پرسش که:

"در صورت تغییر رییس جمهور آمریکا وضعیت چگونه می‌شود؟ در صورتی که ما خوب عمل کنیم و از طرف ایران نقضی وجود نداشته باشد، این پرسش پیش می‌آید که آیا کنگره و یا رییس جمهور آمریکا نخواهند توانست در مقابل حقوق بشر و تروریسم قانون تصویب کنند؟"

گفت:

بله می‌توانند. هیچ تضمینی نیست. به همین دلیل من می‌گویم که با وجود همه ریسکها، حرکت به سمت توافق و نهایی کردن توافق به نفع ما و شکستن اجماع جهانی است.

دوم اینکه ایران کشوری است که به تعهداتش عمل می‌کند و در بدترین حالت آمریکا کشوری است که زیر تعهداتش می‌زند. سوم اینکه بقیه کشورهای دنیا با آمریکا همکاری نمی‌کنند.

چهارم اینکه اگر عین این مسائل را در قالب حقوق بشر و تروریسم برده شود، ایران در مجامع بین الملل حرف دارد و می‌تواند دلیل بیاورد و آنرا رد کند. ولی من صراحتاً به آمریکایی‌ها و ایرانی‌ها گفته‌ام که بی‌اعتمادی میان ایران و آمریکا محدود به مسئله هسته‌ای نیست. اگر بخواهیم تشنج و خصومت را میان آمریکا و ایران خاتمه بدهیم با یک مسئله هسته‌ای خاتمه نمی‌یابد. باز هم تأکید می‌کنم که این ریسک هست که تحت لوای مسائلی همچون تروریسم و حقوق بشر کارشکنی‌هایی در توافق به وجود بیاورند، اما عاقلانه است که ایران به این مسیر ادامه دهد، برای اینکه در گام اول ایران اجماع جهانی را می‌شکند و این عاقلانه‌ترین راه است.

مشروح گفتگوی خبرآنلاین با سیدحسین موسویان را به زودی در صفحه بین‌الملل خبرآنلاین می‌خوانید

5252

<http://www.khabaronline.ir/detail/412645>

لینک مطلب: